

ДИГИТАЛИЗАЦИЯ В БЪЛГАРСКИЯ ОТРАСЪЛ ВИК

Семинар организиран от:

Дигитален Хъб България

Българска Асоциация по Водите

01.11.2022 г.

Дом на Европа, София

Иван Иванов –
Председател на БАВ

ОСНОВНИТЕ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД ВИК ОТРАСЪЛА

1. Остаряла и силно амортизирана публична ВиК инфраструктура, предопределяща и големи загуби на вода по водоснабдителните системи.
2. Липсата на финансови средства за покриване на текущи експлоатационни разходи и инвестиции.
3. Ниско заплащане на персонала и липса на достатъчно, като брой, подготвени и мотивирани за работа кадри.
4. Природните катаклизми, предизвикани от глобалното затопляне.
5. Неизпълними регулаторни цели.
6. Високите цени на електроенергията
7. Ниската покупателна способност на потребителите.

ДИГИТАЛИЗАЦИЯ В ОТРАСЪЛ ВИК

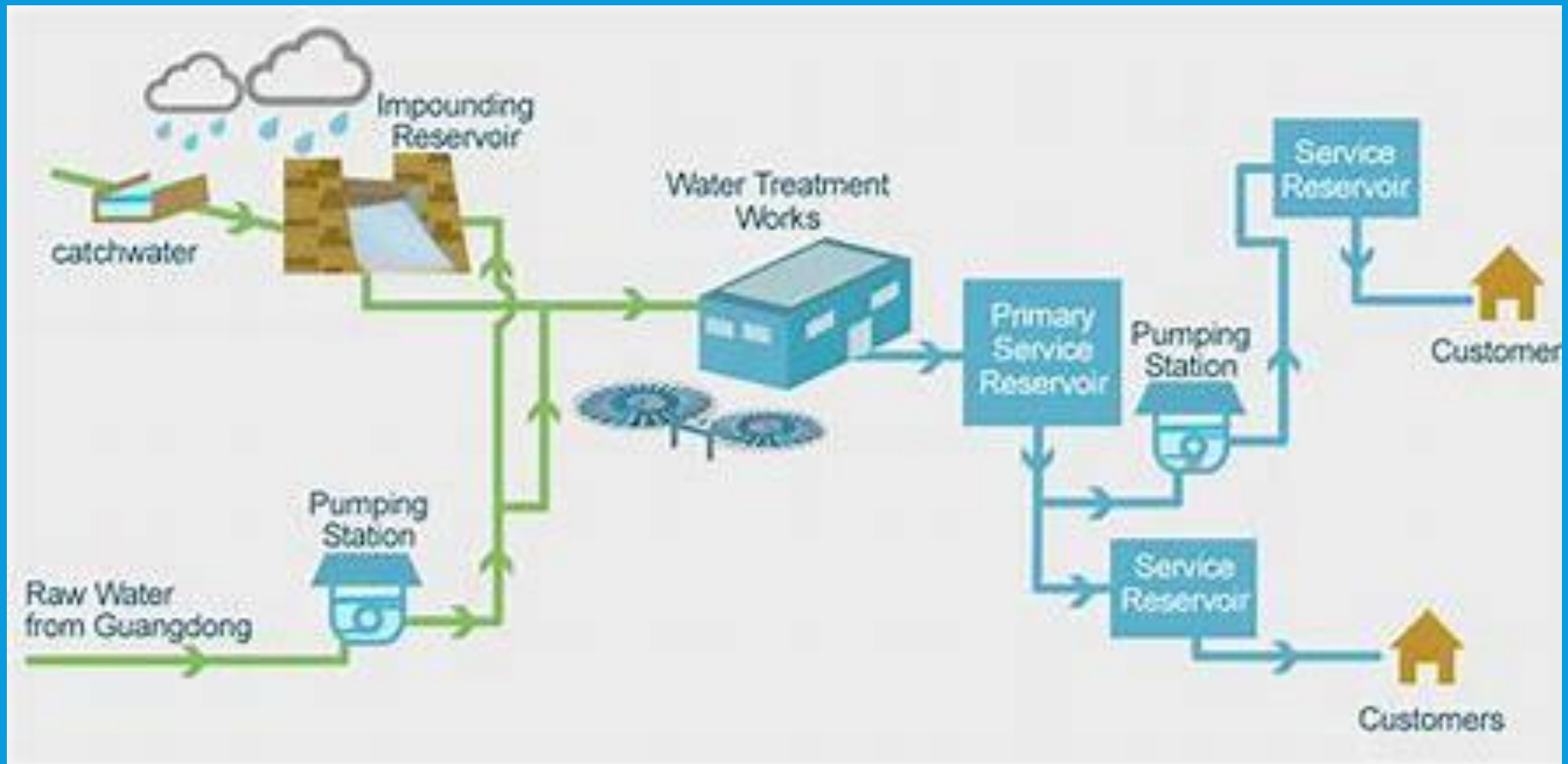
Повече от всякога ВиК операторите по целия свят се обръщат към цифрови решения, за да подобрят ежедневните си бизнес резултати.

Първите навлезли и най-застъпени дигитални решения в отрасъл ВиК, са:

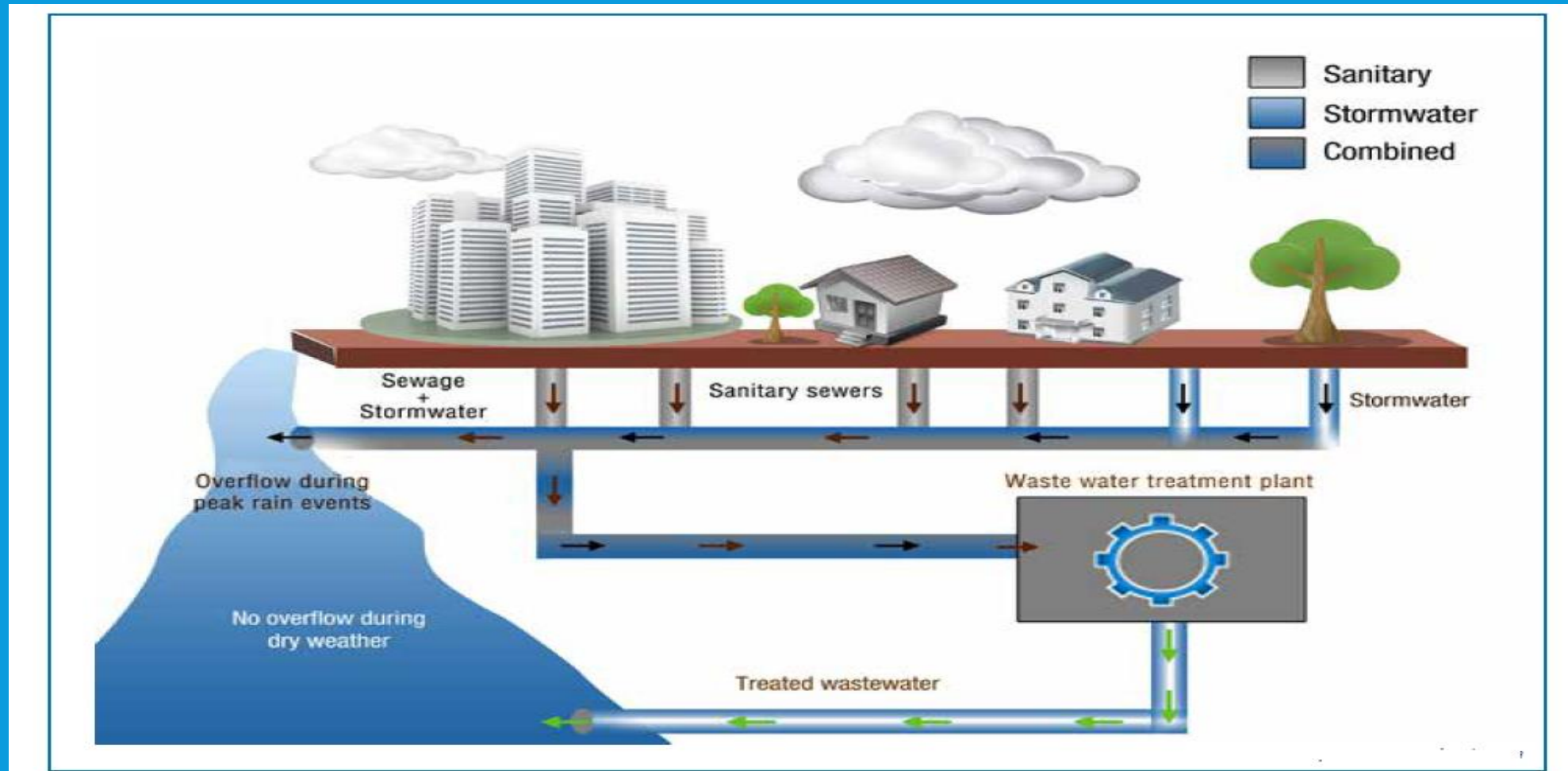
- ❑ GIS /Geographic Information Systems/ - Географска информационна система.
- ❑ SCADA / Supervisory control and data acquisition/ системи /Системи за Надзорен контрол и събиране на данни/.

Все повече и по-разнообразни дигитални решения намират приложение, свързани със събирането и обработването на данни, управление на работните процеси, пестене на ресурсите, като дистанционно отчитане, сателитни технологии, 3D принтери и др.

ДИГИТАЛНО ВОДОСНАБДЯВАНЕ

ДИГИТАЛНО ОТВОДНЯВАНЕ И ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИТЕ ВОДИ

БАРИЕРИ ПРЕД ДИГИТАЛИЗАЦИЯТА

Новите технологии навлизат с бавни темпове в българския отрасъл ВиК. Различните ВиК оператори са в различен етап на внедряване на нови технологии/ на дигитализация, като самото внедряване се прави на парче по усмотрение на ръководството на всяко дружество без да има национален план и/ или програма.

Причини:

- недостига на финансови средства за инвестиции и
- притеснения от поемането на риска от неуспех при внедряването в част от управителите/ изпълнителните директори на държавни предприятия.

Риск:

- недобре избрано, планирано и интегрирано дигитално решение;
- недобре подготвен и мотивиран персонал;
- непознаване на аспектите на киберсигурността.

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ СВЪРЗАНИ С ПЕРСОНАЛА

От предоставена информация чрез Съюза на ВиК операторите в република България от 30 дружества, включваща брой на заетите, квалификационна структура на работната сила, демографска структура на персонала и работната заплата към 30.09.2021 г., е видно, че:

- 21% от заетите са с висше образование, 24% с средно специално образование. Преобладаващ е броя на заетите със средно образование – 47%. Служителите с основно образование са малко под 8%.
- Половината от заетите в отрасъла- 50% са на възраст между 50 и 65 годишна възраст. 24% са на възраст между 40 и 50 години. Едва 4% са заетите на възраст между 18 и 30 години. Не малко са работещите пенсионери – 2%.
- Близко $\frac{3}{4}$ от заетите са мъже (74%).

ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ

Въвеждането на нови технологии във ВиК отрасъла създава необходимост от нови компетенции на заетите. Налага се преквалификация на служителите от основни към специфични дигитални умения, за да останат релевантни на пазара на труда.

Европейската рамка за дигитална компетентност на гражданите - DigComp2.1. е справочен инструмент за насочване на заинтересованите страни (отдели по Човешки ресурси, мениджъри и т.н.) да преминат през всички аспекти на дигиталната компетентност (в 5 области на компетентност и 21 компетентности, описани от гледна точка на знания, умения и нагласи/поведения), за да идентифицират и опишат актуални и възможни бъдещи дигитални компетентности, необходима за конкретна работа.

DIGCOMP 2.1 - ОБЛАСТИ НА ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ

1. Грамотност, свързана с информация и данни, напр. Сърфиране, търсене и филтриране на данни, информация и цифрово съдържание
2. Комуникация и сътрудничество, напр. Взаимодействие чрез цифрови технологии
3. Създаване на дигитално съдържание, напр. Разработване на дигитално съдържание
4. Безопасност, напр. Защита на личните данни и поверителност или устройства
5. Решаване на проблеми, напр. Решаване на технически проблеми

ПРЕПОРЪКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ДЪЛГОСРОЧНА СИНЕРГИЯ В ДИГИТАЛНИТЕ УМЕНИЯ НА ЗАЕТИТЕ

Основните стратегически стъпки трябва да бъдат насочени към:

- Целенасочени инвестиции за разработване на дигитална инфраструктура;
- Унифициране на дигиталните продукти и услуги на всички дружества, свързани с отвеждането и пречистването на води;
- Организиране на специфични програми за обучение;
- Създаване или наемане на вътрешни екипи за въвеждане на иновационни решения;
- Изграждане на партньорства с други компании, за обмяна на опит и технологии и споделяне на финансови тежести;
- Партньорства с трети страни като разработчици, стартиращи фирми и др. за имплементиране на нови дигитални услуги;
- Създаване на секторен управленски съвет, който да се заеме с ускорената дигитализация, автоматизация, роботизация, навлизане на изкуствен интелект, Интернет на нещата, др.

Обмяната на опит и знания е пътя към успеха.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!